

VALINNAISUUS KUMMUN KOULUSSA

7.–9. luokilla

SISÄLLYS:

- Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit ja valinnaiset aineet
- Valintaohje
- Tuntijako vuosiluokilla 7–9
- Valintamahdollisuudet vuosiluokittain
- Valintakortit

Valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa mukaan. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

Valinnaisaineiden valintaprosessi

Oppilaille jaetaan valinnaisvalintakortti koulussa. Korttiin merkitään valinnaistoiveet varavalintoihin. Tieto toteutuvista valinnoista kerrotaan kevään aikana. Jokainen oppilas saa tiedon henkilökohtaisesti omista toteutuvista valinnaisistaan tuleville vuosille.

Kuudesluokkalainen valitsee 7.luokalle yhden valinnaisaineen, jota opiskellaan 2 h / viikko joko syys- tai kevätlukukaudella.

Seitsemäsluokkalainen valitsee 8. luokalle 1 vvh (vuosiviikkotunti) TATA- valinnaisena opiskeltavaa ainetta ja 1 vvh valinnaisaineen. Sen lisäksi valitaan 8. ja 9. luokilla jatkuva 2-vuotinen, TATA-valinnaisena opiskeltava ja valinnainen aine. Saman sisältöisiä (esim. liikunta, kotitalous) valinnaisia saa valita max. 3, jolloin yksi valinnainen tulee olla eri oppiainesisältöistä.

Alla olevassa taulukossa on jaoteltu TATA-valinnaiset tunnit ja valinnaiset aineet vuosiviikkotunteineen eri luokka-asteilla (vvh= vuosiviikkotunti):

Luokka-aste	TATA = käsityö, kotitalous, kuvataide, musiikki ja liikunta.	VALINNAISET
7. lk.	-----	1 vvh
8.lk.	1 vvh+ 2 vvh	1 vvh + 2 vvh
9.lk.	2 vvh	2 vvh

Valinnaisten opiskelu ja arviointi

Valinnaisten valintaprosessiin ja opiskeluun tulee sitoutua. Valinnat ovat sitovia. Niitä ei voi vaihtaa kuin hyvin perustellusta syystä (terveyspulmat tms.). Valinnaisvaihtasioissa tulee ehdottomasti kääntyä ensin opinto-ohjaajan puoleen. Valinnaiset aineet ja TATA valinnaisena opiskeltavien aineiden vaihto tulee suorittaa mahdollisimman pian lukuvuoden alkaessa. Pitkien, 2-vuotisten valinnaisten vaihtojen takaraja on syysloma.

Valinnaisuuteen kuuluu taito- ja taideaineiden (TATA) valinnaisia tunteja sekä valinnaisaineita.

Valinnaiset taito- ja taideaineet (TATA) (käsityö, kotitalous, kuvataide, musiikki ja liikunta) arvioidaan osana yhteistä oppiainetta, joten niistä ei tule omaa arvosanaa todistukseen. **TATA-aineen arvosana annetaan sillä vuosiluokalla, jolloin yhteisen aineen opiskelu loppuu.** Eli oppilaan valinnoista riippuen joko 7., 8. tai 9.luokalla.

TATA-aineen opiskelu voi joko korottaa tai laskea annettavaa päättöarvosanaa.

Valinnaiset aineet ovat perusopetuksen joko **syventäviä tai soveltavia** valinnaisia. Valinnaiset aineet kuuluvat jonkun tai joidenkin emoaineiden alle. **Valinnaiset aineet voivat korottaa emoaineen tai -aineiden arvosanaa.**

Syventävät valinnaiset ovat perusopetukselle asetettuja tavoitteita tukevia aineita.

Soveltavat valinnaiset ovat useasta aineesta muodostettuja kokonaisuuksia.

Oppilaat valitsevat valinnaisia opintoja vuosiluokille 7.–9.

Alla olevassa taulukossa on selvennetty, miten valinnaisuutta arvioidaan:

Valinnainen tata-tunti vai valinnaisaine?

VALINNAISET VUOSILUOKITTAIN

7.luokka

1vvh, ainetta opiskellaan 2 h viikossa syys- tai kevätlukukauden ajan

Arviointi suoritusmerkintä

Valinnainen aine on joko syventävä tai soveltava

Opiskelu voi korottaa syventävän emoaineen numeroa

1.Kokeileva käsityö (syventävä)

Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin käsityötekniikoihin ja tehdään näihin liittyviä kokeiluja. Painotetaan erilaisia tekstiilityön työtapoja. Valmistetaan myös vähintään yksi harjoitustyö, jossa käytetään opintojaksolla opittuja tekniikoita. Tekniikat valitaan yhdessä oppilasryhmän kanssa keskittyen heille mielekkäisiin tekniikoihin pyrkien kuitenkin tutustumaan myös uusiin. Opintojaksolla pyritään käyttämään myös kierrätysmateriaaleja sekä tuunaamaan ja korjaamaan jo olemassa olevia valmiita tuotteita.

2.Tekninen työ (syventävä)

Syvennetään kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Harjoitellaan tuotesuunnittelua. Valmistetaan tuotteita käyttäen erilaisia materiaaleja, laitteita ja työtapoja mahdollisimman monipuolisesti ja turvallisesti. Syvennetään aiempien vuosiluokkien sisältöjä sekä tutustutaan työstökoneisiin. Harjoitellaan erilaisia tapoja työskentelyn dokumentoimiseen. Opetellaan tuntemaan tarpeeseen soveltuvia materiaaleja ja tekniikoita. Arviointi määräytyy kokonaisen käsityöprosessin (suunnittelu, toteutus, dokumentointi) perusteella.

3. Liikunta (syventävä)

Valinnaisessa liikunnassa harjoitetaan ja syvennetään liikunnan taitoja tutuissa koulun liikuntalajeissa. Lisäksi pyrimme tutustumaan joihinkin koulussa harvemmin harrastettaviin lajeihin, joita voivat esitellä koulun ulkopuolisetkin osaajat (mm. golf, karate, ekoammunta). Valinnaisen liikunnan kautta voimme sinulle tarjota lisää liikettä päivään hyvässä ja saman henkisessä liikkuvassa porukassa. Tärkeänä tavoitteena myös valinnaisessa liikunnassa on yhteispelin taitojen kehittäminen ja toisten huomioonottaminen. Seitsemännien luokan valinnainen liikunta arvioidaan hyväksytty/hylätty. Saadakseen hyväksytyt arvosanan, tulee oppilaan olla aktiivisesti mukana tunneilla ja osoittaa hyvää asennetta sekä omassa liikkumisessaan että suhtautumisessa muihin ryhmän jäseniin.

4. Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys (soveltava)

Kurssilla tutustut suomalaiseen luontoon, riista- ja kalalajeihin sekä kalastuksen, metsästyksen ja ampumaharrastuksen alkeisiin. Opiskelemme jokamiehen oikeuksia ja peruserätaitoja. Käymme kalastamassa, vierailemme ampumaradalla ja harjoittelemmme tulen tekemistä. Halutessasi pääset mukaan hirvimetsälle. Otamme kaikessa toiminnassa huomioon kestävän kehityksen ja luonnonsuojelun.

5. Piirustus (syventävä)

Tutustutaan erilaisiin piirtimiin ja syvennetään piirtämisen osaamista varjostelussa, muodon ja 3-ulotteisuuden kuvaamisessa. Piirretään erilaisille papereille ja materiaaleille sekä etsitään vaihtoehtoisia piirustustapoja esim. 3-ulotteiselle pinnalle: piirrettäviin veistoksiin. Piirtiminä toimivat lyijykynät, tussit, graffitikynät, nestemäiset tussiliuokset, erilaiset liidut (vaha-, öljy-, kuivapastelli- & rasvaliidut), hiilet, kuvankäsittelyohjelmien piirrosvälineet jne. Tehdään itse joitakin piirtimiä esim. kaislapiirtimiä ja kuivapastelliliitua.

Piirrosaiheissa painottuvat oppilaiden omat kuvakulttuurit. Tutustumme nykytaiteen käyttämiin piirrosmuotoihin ja muiden kulttuurien piirrostaiteeseen.

6. Upgrade your English! (syventävä)

Englannin valinnainen kurssi, jossa jokaisella oppilaalla on mahdollisuus edistää omaa kielitaitoaan. Pääpaino on suullisen kielitaidon kehittämisessä, mutta teemme myös erilaisia kirjallisia harjoituksia, kuunteluharjoituksia ja projekteja.

Aihealueina ovat esim. englantia puhuvat maat, matkustaminen, kielierot ja kulttuuri. Harjoittelussa voimme hyödyntää mm. pelejä, internetiä, musiikkia, kirjallisuutta ja elokuvia. Kurssin sisältö suunnitellaan tarkemmin yhdessä oppilaiden kanssa.

7. Bändisoitto (syventävä)

Kurssilla opetellaan bändisoittamisen alkeita ja syvennetään jo olemassa olevia taitoja. Yhteismusisointitaitoja vahvistetaan monipuolisella bändi- ja koulusoittimien käytöllä, lisäksi yhteis- ja soololaulun harjoittelulla yhdistettynä mikrofonitekniikkaan. Musisoinnin lisäksi kurssilla harjoitellaan soitinhuoltoa sekä äänentoistolaitteiston (instrumenttivahvistimet, PA-laitteisto, miksauspöytä) käytön perusteita. Valinnaisen ohjelmisto koostuu eri tyyllilajeja edustavista sekä oppilaiden että opettajien valitsemista kappaleista. Esiinnyttään koulun tilaisuuksissa.

8.Välipalat, arkiruokat ja leivontaa (syventävä)

Kurssilla valmistetaan välipaloja ja nopeita arkiruokia eri tavoilla. Kurssilla sekä leivotaan että valmistetaan ruokaa, oppilaiden kiinnostuksen mukaan. Tunneilla työskennellään niin yksin kuin yhteistyössä toisten kanssa ja pohditaan kotitalouteen liittyviä ajankohtaisia ilmiöitä. Otamme huomioon myös kalenterivuoden juhlat ja teemat. Valmistamme niin terveellisiä välipaloja, ruokia ja leivonnaisia kuin makeampiakin herkkuja. Harjoittelempa myös päivittäisiä arjen hallinnan taitoja. Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

9. Luo oma peli (soveltava)

Valinnaisaineessa sukellamme ohjelmoinnin maailmaan luomalla omia pelejä. Peliä ohjelmoidaan CodeMonkey-ympäristössä, jossa jokainen etenee omaa tahtia kohti peliään. Tutustumme ohjelmoinnin perusteisiin, kuten muuttujiin, ehtolauseisiin ja silmukoihin. Opimme pelisuunnittelua, esimerkiksi tarinan luomista ja pelimekaniikkojen suunnittelua. Käytämme luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja yksin ja yhdessä muiden kanssa. Ohjelmointi on tärkeä tulevaisuuden taito teknologisessa maailmassa. Valinnaisaine sopii vasta-alkajille, sekä jo kokeneemmillekin koodareille.

10.Luova kirjoittaminen (syventävä)

Sukella kirjoittamisen maailmaan ja päästä mielikuvituksesi valloilleen! Tutustumme tarinankerronnan eri muotoihin. Pääset kokeilemaan erilaisia tekstilajeja, kuten novelleja, runoja ja näytelmiä, ja löydät uusia tapoja ilmaista itseäsi. Opettelemme luomaan uskottavia henkilöhahmoja, kiehtovia tapahtumapaikkoja ja unohtumattomia juonikuvioita. Harjoitusten ja palautteen avulla kehität omaa ääntäsi kirjoittajana ja opit tuottamaan tekstejä, jotka vangitsevat lukijan. Sopii kaikille kirjoittamisesta kiinnostuneille – olitpa aloittelija tai kokenut kynäniekka.

TATA LYHYET 8.luokka

1vvh, opiskellaan 2 h viikossa joko syys- tai kevätlukukaudella

Arviointi osana TATA-ainetta, ei erillistä numeroa eikä suoritusmerkintää

Opiskelu voi joko korottaa tai laskea annettua numeroa

1.Tekstiilityö (käsityö)

Tekstiilityön 8.luokan taito- ja taideainevalinnainen syventää ja laajentaa 7.luokalla hankittuja tietoja, taitoja ja osaamista. Tämä valinnainen painottuu käsityön pehmeisiin materiaaleihin, mutta voidaan tehdä myös yhdistelmätyöitä. Opetuksessa painotetaan oppilaiden erilaisia kiinnostuksen kohteita ja oppilaat suunnittelevat valmistettavat käsityötuotteet ja – projektit itse. Opetus voi ylittää myös oppiainerajat. Kurssin tavoite on vahvistaa ja syventää oppilaiden omaa innovatiivista ajattelua ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista. Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

2.Tekninen työ (käsityö)

Syvennetään kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Harjoitellaan tuotesuunnittelua. Valmistetaan tuotteita käyttäen erilaisia materiaaleja, laitteita ja työtapoja mahdollisimman monipuolisesti ja turvallisesti. 8. luokalla syvennetään 7.luokan sisältöjä. Harjoitellaan erilaisia tapoja työskentelyn dokumentoimiseen. Opetellaan tuntemaan tarpeeseen soveltuvia materiaaleja ja tekniikoita. Opetusta voidaan painottaa oppilaiden mielenkiinnon mukaan esimerkiksi elektroniikkaan, puu- tai metallitöihin. Arviointi määräytyy kokonaisen käsityöprosessin (suunnittelu, toteutus, dokumentointi) perusteella.

3. Kuvataide

Kuvataiteessa kokeilemme erilaisia taiteen tekemisen tekniikoita ja kehitämme itseluottamusta kuvataiteen osajana. Kuvataiteessa teemme erilaisin tekniikoin taidetta. Opiskelussa painottuvat seuraavat sisältöalueet: omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailmat.

Omina kuvakulttuureina voidaan käsitellä esimerkiksi:

Pelien kuvamaailma, fantasiakuvastot, hahmosuunnittelu erilaisiin harrastuksiin liittyvät kuvat, kodin ympäristö, oma muoti- ja esinekulttuuri, logot, graffitit, omakuvat, sosiaalinen media ja kuvantuottaminen.

Ympäristön kuvakulttuureina esimerkiksi:

graafinen suunnittelu, mainoskuvat, valokuvaus ja kuvankäsittely, sarjakuva, animaatio, elokuva. Ympäristön arkkitehtuuria, maisemia ja yhteisötaidetta.

Taiteen maailmat: Opettelemme ja syvennämme taiteen tuottamisen menetelmiä kuten piirtäminen, maalaus, kuvanveisto ja rakentelu, savityöt, taidegrafiikka, tilataide, käsitetaide. Taidenäyttelyt ja visuaalisen alan ammatit. Taidehistoria ja nykytaide.

Viime aikoina olemme tehneet 8.luokalla piirustusta, metalligrafiikkaa, savitöitä ja graffitisuunnittelua. 9.luokalla olemme valokuvanneet ja harjoitelleet kuvankäsittelyä tietokoneella, suunnitelleet julisteita ja tehneet taidehistoria-aiheisia veistoksia. Maalauksessa meillä on ollut maisemamaalausta vesiväreillä ja öljyväreillä.

Oppilaiden toiveet ja kouluvuoden tapahtumat vaikuttavat oppiaineen suunnitteluun. Joskus saamme tilaustöitä: esimerkiksi skeittiparkin graffitimaalaus, nuokkarin seinämaalaus tai kiusaamisen vastaiset julisteet.

4.Liikunta

Liikunnassa harjoitetaan ja syvennetään liikunnan taitoja tutuissa koulun liikuntalajeissa. Lisäksi pyrimme tutustumaan joihinkin koulussa harvemmin harrastettaviin lajeihin, joita voivat esitellä koulun ulkopuolisetkin osaaajat (mm. golf, karate, ekoammunta). Valinnaisen liikunnan kautta voimme tarjota lisää liikettä päivään hyvässä ja samanhenkisessä liikkuvassa porukassa. Tärkeänä tavoitteena myös valinnaisessa liikunnassa on yhteispelin taitojen kehittäminen. Tärkeitä arvioitavia asioita ovat asennoituminen, toisten huomioonottaminen ja omat taidot eri liikuntalajeissa.

5.Musiikki

Tavoitteina on edistää ja syventää oppijan omaa muusikkoutta sekä tiedollisesti että taidollisesti ja rohkaista aktiiviseen yhteismusisointiin ja esiintymiseen. Tavoitteena on myös kehittää lauluääntä pitkäjänteisesti.

Harjoitellaan yhteissoittoa pääasiallisesti eri bändi- ja luokkasoittimien avulla. Tutustutaan erilaisiin musiikkigenreihin, kuten suomalaisen populaarimusiikin historiaan 1950-luvulta tähän päivään, sekä muutamiin maailmanmusiikin tyyleihin. Pohditaan omaa ja toisen muusikkoutta, tavoitteena avarakatseinen suhtautuminen musiikkiin ja muusikkouteen. Oma lauluääntä harjoitetaan monipuolisen yksi- ja moniäänisen lauluohjelmiston avulla. Opiskellaan musiikinteorian ja säveltäjäpailun perusteita soiton ja laulun kautta.

6.Kotitalous

Kotitalouden 8.luokan opiskelu syventää perustaitoja ja kehittää 7.luokalla hankittuja yhteistyö, suunnittelu-, toteutus- ja arviointitaitoja kaikilla kotitalouden taitoalueilla. Kotitalous perustuu käytännön taitoihin ja valmistamme monipuolisesti erilaisia ruokia sekä leivonnaisia. Kurssilla pyritään lisäämään positiivista suhtautumista uusiin asioihin ja ruokiin sekä kriittisyyttä valintoja tehtäessä. Valinnaiset sisällöt ovat kotitalouden kolme sisältöaluetta eli ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa.

Kurssin sisällöt ovat esim.

- leivonta- ja ruoanvalmistustaidot
- erityisruokavaliot
- ruokakulttuuri meillä ja muualla
- juhlakulttuuri ja juhlien järjestäminen
- kestävä kehitys, satokausiajattelu ja eettiset valinnat
- kotitalouden koneiden- ja laitteiden käyttötaito
- omien aterioiden suunnittelu ja toteuttaminen
- kotoa pois muuttaminen ja itsenäisen elämän aloitus, kodinhoitotaidot, arjenhallintataidot
- kotitaloudellinen asiantuntijuus ja ongelmanratkaisutaito
- perehtyminen tämän ajan kotitalouden ilmiöihin ja trendeihin
- elintarvikehygienia

Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

TATA 8. ja 9.luokat:

Ainetta opiskellaan koko vuoden 2 h viikossa kahden vuoden ajan

Arviointi on osa TATA-aineen numeroa

Ei erillistä arvosanaa eikä merkintää

Opiskelu voi joko korottaa tai laskea annettua numeroa

1. Liikunta

Valinnaisessa liikunnassa harjoitetaan ja syvennetään liikunnan taitoja tutuissa koulun liikuntalajeissa. Lisäksi pyrimme tutustumaan joihinkin koulussa harvemmin harrastettaviin lajeihin, joita voivat esitellä koulun ulkopuolisetkin osaajat (mm. golf, karate, ekoammunta). Valinnaisen liikunnan kautta voimme tarjota lisää liikettä päivään hyvässä ja samanhenkisessä liikkuvassa porukassa. Tärkeänä tavoitteena myös valinnaisessa liikunnassa on yhteispelin taitojen kehittäminen. Tärkeitä arvioitavia asioita ovat asennoituminen, toisten huomioonottaminen ja omat taidot eri liikuntalajeissa.

2. Tekninen työ (käsityö)

Syvennetään kokonaisen käsityöprosessin hallintaa. Harjoitellaan tuotesuunnittelua. Valmistetaan tuotteita käyttäen erilaisia materiaaleja, laitteita ja työtapoja mahdollisimman monipuolisesti ja turvallisesti. Syvennetään edellisten vuosiluokkien sisältöjä. Harjoitellaan erilaisia tapoja työskentelyn dokumentoimiseen. Opetellaan tuntemaan tarpeeseen soveltuvia materiaaleja ja tekniikoita. Arviointi määräytyy kokonaisen käsityöprosessin (suunnittelu, toteutus, dokumentointi) perusteella.

3. Tekstiilityö (käsityö)

Tekstiilityön valinnaisessa vahvistetaan kokonaisen käsityöprosessin osaamista. Opintojaksolla syvennetään ja laajennetaan 7.luokalla hankittuja tietoja, taitoja ja tekniikoita. Tämä valinnainen painottuu käsityön tekstiilityön työtapoihin, mutta voidaan tehdä myös yhdistelmätöitä. Opetuksessa painotetaan oppilaiden erilaisia kiinnostuksen kohteita ja oppilaat pääsevät vaikuttamaan projekteihin ja käytettäviin tekniikoihin. Opetusta voidaan painottaa esimerkiksi lankatöihin, ompeluun tai kankaan kuviointiin. Opetellaan myös tuunaamaan, korjaamaan ja kierrättämään. Oppilaat ideoivat, suunnittelevat, toteuttavat ja dokumentoivat projektinsa itse. Opintojakson tavoite on vahvistaa ja syventää oppilaiden omaa innovatiivista ajattelua ja ongelmanratkaisua sekä käsityön tekemiseen, ilmaisuun ja suunnitteluun liittyvien tietojen ja taitojen osaamista.

4. Kuvataide

Kuvataiteen pitkässä valinnaisaineessa kokeilemme erilaisia taiteen tekemisen tekniikoita ja kehitämme itseluottamusta kuvataiteen osaajana. Kuvataiteessa teemme erilaisin tekniikoin taidetta. Opiskelussa painottuvat seuraavat sisältöalueet: omat kuvakulttuurit, ympäristön kuvakulttuurit ja taiteen maailmat.

Omina kuvakulttuureina voidaan käsitellä esimerkiksi:

Pelien kuvamaailma, fantasiakuvastot, hahmosuunnittelu erilaisiin harrastuksiin liittyvät kuvat, kodin ympäristö, oma muoti- ja esinekulttuuri, logot, graffitit, omakuvat, sosiaalinen media ja kuvantuottaminen.

Ympäristön kuvakulttuureina esimerkiksi:

graafinen suunnittelu, mainoskuvat, valokuvaus ja kuvankäsittely, sarjakuva, animaatio, elokuva. Ympäristön arkkitehtuuria, maisemia ja yhteisötaidetta.

Taiteen maailmat: *Opettelemme ja syvennämme taiteen tuottamisen menetelmiä kuten piirtäminen, maalaus, kuvanveisto ja rakentelu, savityöt, taidegrafiikka, tilataide, käsitetaide. Taidenäyttelyt ja visuaalisen alan ammatit. Taidehistoria ja nykytaide.*

Viime aikoina olemme tehneet 8.luokalla piirustusta, metalligrafiikkaa, savitöitä ja graffitisuunnittelua. 9.luokalla olemme valokuvanneet ja harjoitelleet kuvankäsittelyä tietokoneella, suunnitelleet julisteita ja tehneet taidehistoria-aiheisia veistoksia. Maalauksessa meillä on ollut maisemamaalausta vesiväreillä ja öljyväreillä.

Oppilaiden toiveet ja kouluvuoden tapahtumat vaikuttavat oppiaineen suunnitteluun. Joskus saamme tilaustöitä: esimerkiksi skeittiparkin graffitimaalaus, nuokkarin seinämaalaus tai kiusaamisen vastaiset julisteet.

.

5. Kotitalous

Kotitalouden opiskelu 8. ja 9.luokilla syventää perustaitoja ja kehittää edelleen yhteistyö-, suunnittelu-, toteutus- ja arviointitaitoja kaikilla kotitalouden taitoalueilla. Kotitalous perustuu käytännön taitoihin ja valmistamme monipuolisesti erilaisia ruokia ja leivonnaisia.

Opiskelujen aikana pyritään lisäämään positiivista suhtautumista uusiin asioihin ja ruokiin sekä kriittisyyttä valintoja tehtäessä. Valinnaisen sisällöt ovat kotitalouden kolme sisältöaluetta eli ruokaosaaminen ja ruokakulttuuri, asuminen ja yhdessä eläminen sekä kuluttaja- ja talousosaaminen kodissa. Kurssin sisältöjä ovat esim.

- leivonta- ja ruoanvalmistustaidot
- erityisruokavaliot
- ruokakulttuuri meillä ja muualla
- juhlakulttuuri ja juhlien järjestäminen
- kestävä kehitys, satokausiajattelu ja eettiset valinnat

- kotitalouden koneiden- ja laitteiden käyttötaito
- omien aterioiden suunnittelu ja toteuttaminen
- kotoa pois muuttaminen ja itsenäisen elämän aloitus, kodinhoitotaidot, arjenhallintataidot
- kotitaloudellinen asiantuntijuus ja ongelmanratkaisutaito
- perehtyminen tämän ajan kotitalouden ilmiöihin ja trendeihin
- elintarvikehygienia

Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

6. Musiikki

Musiikin tavoitteena on kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan musisoivan ryhmän ja musiikillisten yhteisöjen jäsenenä. sekä ohjata oppilasta ylläpitämään äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä kehittämään niitä edelleen musisoivan ryhmän jäsenenä. Oppilasta kannustetaan kehittämään edelleen soitto- ja yhteismusisointitaitojaan vahvistaen myönteistä suhtautumista musiikkiin ja elinikäiseen harrastamiseen.

Opiskelussa korostuu toiminnallisuus; eri musiikkityyleihin ja -kulttuureihin tutustutaan muun muassa kuunnellen, katsoen, opiskellen, soittaen ja laulaen. Ohjelmisto koostuu sekä opettajan että oppilaiden valitsemasta ohjelmistosta. Oppilaat esiintyvät erilaisissa koulun tilaisuuksissa ja juhlissa. Lisäksi toteutetaan erilaisia musiikillisia projekteja mahdollisuuksien mukaan. Toimitaan ryhmässä omien vahvuuksien mukaan, ylläpitäen ja syventäen omaa osaamista.

Musiikki 8.luokka:

Tavoitteena on edistää oppijan omaa muusikkoutta sekä tiedollisesti että taidollisesti, ja rohkaista aktiiviseen yhteismusisointiin ja esiintymiseen. Tavoitteena on myös kehittää lauluääntä pitkäjänteisesti.

Harjoitellaan yhteissoittoa pääasiallisesti eri bändi- ja luokkasoittimien avulla. Tutustutaan erilaisiin musiikkigenreihin, kuten suomalaisen populaarimusiikin historiaan 1950-luvulta tähän päivään, sekä muutamiin maailmanmusiikin tyyleihin. Pohditaan omaa ja toisen muusikkoutta, tavoitteena avarakatseinen suhtautuminen musiikkiin ja muusikkouteen. Oma lauluääntä harjoitetaan monipuolisen yksi- ja moniäänisen lauluohjelmiston avulla. Opiskellaan musiikinteorian ja säveltapailun perusteita soiton ja laulun kautta.

Musiikki 9. luokka

Tavoitteina on edistää oppijan omaa muusikkoutta sekä tiedollisesti että taidollisesti ja rohkaista aktiiviseen yhteismusisointiin ja esiintymiseen. Tavoitteena on myös kehittää lauluääntä pitkäjänteisesti.

9.luokan musiikkiopinnoissa syvennetään yhteissoittoa. Tutustutaan länsimaisen taidemusiikin, suomalaisen musiikin sekä jazzin historiaan ja tyyleihin kuunnellen, katsoen, opiskellen ja musisoiden. Harjoitetaan omaa lauluääntä monipuolisen lauluohjelmiston avulla. Opiskellaan musiikinteorian ja säveltapailun perusteita soiton ja laulun kautta. Ylläpidetään suomalaiseen juhlaperinteeseen ja vuodenaikoihin liittyvää tanssi-, laulu-, soitto- ja kuunteluohjelmistoa mm. koulun juhlaperinteeseen liittyvien esiintymisten avulla.

8lk. Valinnaiset aineet

1vvh (ainetta opiskellaan 2 h viikossa yhden lukukauden ajan)

Valinnainen aine voi olla joko soveltava tai syventävä

Arviointi suoritusmerkintä

Opiskelu voi korottaa emoaineen arvosanaa

1. Leivonta (syventävä)

Kurssilla perehdytään leivonnan ilmiöihin, kerrataan perustaikinatyyppit ja harjoitellaan niiden soveltamista erilaisiksi makeiksi ja suolaisiksi leivonnaisiksi. Tavoitteena on myös tutustua erikoistaikinoihin, erilaisiin muotoilu- ja koristelutekniikoihin, teollisten leivontavalmisteiden käyttöön sekä luovaan tuotekehittelyyn. Otamme huomioon kalenterivuoden juhlat ja teemat. Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

2. Upgrade your English! (syventävä)

Valinnaisen englannin kurssin tavoitteena on hioa englannin kielen taitoja erityisesti niillä osa-alueilla, joita ei ehdi kunnolla harjoittaa pakollisilla englannin tunneilla. Keskitymme erityisesti suulliseen kielitaitoon, ääntämisen ja keskusteluun.

Emme käytä mitään oppikirjaa vaan harjoittelemme internetin, pelien, musiikin, sarjakuvien ja muun kirjallisuuden avulla. Aihealueita ovat mm. slangi, britti- ja amerikanenglannin erot, juhlapäivät, englantia puhuvat maat, matkustaminen.

3. Musiikkiteknologia (syventävä)

Kurssilla tutustutaan vahvistin-, mikrofonin- ja PA-laitteistotekniikkaan sekä miksaukseen käytännön harjoitteiden kautta. Kurssin aikana tehdään useita omia projekteja musiikkiteknologian sovelluksia ja laitteistoja hyödyntäen, perinteisiä bändisoittimia unohtamatta. Osallistuminen koulun juhlatilaisuuksien roudaukseen ja ääni- sekä valaistustekniikan toteuttamiseen.

4. Kuntoillen (syventävä)

Tavoitteena on fyysisen kunnon kohottaminen sekä kestävyys ja lihaskunnon osalta. Kestävyyttä kohennetaan erilaisin aerobisin harjoittein. Tutustutaan myös kuntosaliharjoittelun perusteisiin ja tehdään erilaisia lihaskuntoharjoitteita. Keskitytään myös niin tärkeään kehonhuoltoon mm. venyttelyyn ja rentoutumisen keinoin. Pyrimme seuraamaan kuntosuorituksien kohenemista esim. sykemittarein ja erilaisten helposti saatavilla olevien sovellusten avulla.

Tärkeitä arvioitavia asioita ovat asennoituminen, halu kehittää omaa kuntoaan ja toisten huomioonottaminen.

Kuntosalin pienen huomioiden ryhmäkoko on max 14 oppilasta.

5. Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys (soveltava)

Kurssilla tutustut suomalaiseen luontoon, riista- ja kalalajeihin sekä kalastuksen, metsästyksen ja ampumaharrastuksen alkeisiin. Opiskelemme jokamiehen oikeuksia ja peruserätaitoja. Käymme kalastamassa, vieraillemme ampumaradalla ja harjoittelemme tulen tekemistä. Halutessasi pääset mukaan hirvimetsälle. Otamme kaikessa toiminnassa huomioon kestävän kehityksen ja luonnonsuojelun.

6. Kokeileva käsityö (syventävä)

Tutustutaan monipuolisesti erilaisiin käsityötekniikoihin ja tehdään näihin liittyviä kokeiluja. Painotetaan erilaisia tekstiilityön työtapoja. Valmistetaan myös vähintään yksi harjoitustyö, jossa käytetään opintojaksolla opittuja tekniikoita. Tekniikat valitaan yhdessä oppilasryhmän kanssa keskittyen heille mielekkäisiin tekniikoihin pyrkien kuitenkin tutustumaan myös uusiin. Opintojaksolla pyritään käyttämään myös kierrätysmateriaaleja sekä tuunaamaan ja korjaamaan jo olemassa olevia valmiita tuotteita.

7. Vuosi yrittäjänä (soveltava)

Vuosi yrittäjänä valinnaisaine käyttää Vuosi yrittäjänä -mallia opetuksessa. Se on teorian ja käytännön yhdistävä oppimisohjelma, jonka tavoitteina ovat yrittäjyystaitojen ja -asenteen oppiminen ja kasvattaminen. Lyhyt valinnaisaine tarjoaa kurkistusikkunan yrittäjyyteen.

Opiskelijalle ohjelma tarjoaa hauskan ja käytännönläheisen työkalun yrittäjyyden sekä työelämätaitojen oppimiseen. Ohjelman aikana opiskelijat perustavat yksin tai ryhmässä oikealla rahalla toimivan NY-yrityksen omien kiinnostustensa ja taitojensa mukaan. Opiskelijat voivat halutessaan osallistua myös kansallisiin kilpailuihin ja tapahtumiin.

Työn merkityksellisyys on monille syy ryhtyä yrittäjäksi. Yrittäjyyttä ei enää mielletä pelkäksi liiketoiminnaksi vaan tavaksi elää itsensä näköistä hyvää elämää.

Vuosi yrittäjänä on tunnetuin nuorille suunnatuista ohjelmistamme. Moni kokee ohjelman elämänmullistavana, sillä sen kautta pääsee

- kokeilemaan yrittäjyyttä ilman riskiä
- kehittämään tulevaisuudessa tarvittavia työelämätaitoja
- kilpailemaan halutessaan Uskalla Yrittää -tapahtumaan
- verkostoitumaan Suomessa ja kansainvälisesti
- ja tietenkin – ansaitsemaan rahaa!

Suomessa on kymmeniä tuhansia nuoria, jotka ovat käyneet tai ovat parhaillaan suorittamassa jotakin Nuori Yrittäjyys ry:n (NY) tarjoamista ohjelmista. Oletko sinä yksi heistä?

Lisää tietoa aiheesta löydät <https://nuoriyrittajyys.fi/nuorelle/>

8. Luo oma peli (soveltava)

Valinnaisaineessa sukellamme ohjelmoinnin maailmaan luomalla omia pelejä. Peliä ohjelmoidaan CodeMonkey-ympäristössä, jossa jokainen etenee omaa tahtia kohti peliään. Tutustumme ohjelmoinnin perusteisiin, kuten muuttujiin, ehtolauseisiin ja silmukoihin. Opimme pelisuunnittelua, esimerkiksi tarinan luomista ja pelimekaniikkojen suunnittelua. Käytämme luovuutta ja ongelmanratkaisutaitoja yksin ja yhdessä muiden kanssa. Ohjelmointi on tärkeä tulevaisuuden taito teknologisessa maailmassa. Valinnaisaine sopii vasta-alkajille, sekä jo kokeneemmillekin koodareille.

9. Savimestarit (syventävä)

Tutustumme eri savilaatuihin ja keramiikan eri käsinrakennustekniikoihin. Käytämme savitöiden värejä ja opetelemme lasitteiden laittoa. Perehdymme savitöiden kuivatus- ja polttoprosessiin.

Toteutamme keraamisia taide- ja käyttöesineitä oppilaiden valitsemista aiheista. Taide-esineet tarkoittavat erilaisia veistoksia ja käyttöesineet esimerkiksi astioita tai vaikkapa lyhtyjä ja naulakoita. Voimme myös tehdä pari- tai ryhmäteoksia, jos oppilaat niin toivovat. Keskiössä ovat oppilaiden toiveet ja yhteinen keramiikkataiteen keksiminen ja tutkiminen.

10. Luova kirjoittaminen (syventävä)

Sukella kirjoittamisen maailmaan ja päästä mielikuvituksesi valloilleen! Tutustumme tarinankerronnan eri muotoihin. Pääset kokeilemaan erilaisia tekstilajeja, kuten novelleja, runoja ja näytelmiä, ja löydät uusia tapoja ilmaista itseäsi. Opettelemme luomaan uskottavia henkilöhahmoja, kiehtovia tapahtumapaikkoja ja unohtumattomia juonikuvioita. Harjoitusten ja palautteen avulla kehität omaa ääntäsi kirjoittajana ja opit tuottamaan tekstejä, jotka vangitsevat lukijan. Sopii kaikille kirjoittamisesta kiinnostuneille – olitpa aloittelija tai kokenut kynäniekka.

11. Turva-agentit (soveltava)

Turva-agentti on jännittävä ja käytännönläheinen yläkoulun valinnaisaine, jossa pääset tutustumaan koulun turvallisuusasioihin ja kehittämään omia turvataitojasi. Aineessa keskitytään muun muassa paloturvallisuuteen, ensiaputaitoihin ja koulun turvallisuuden parantamiseen. Valinnaisessa aineessa opit lisäksi, miten toimia hätätilanteissa. Osallistut myös koulun pelastusharjoituksiin, joissa pääset testaamaan taitojasi käytännössä sekä havainnoimaan muiden oppilaiden toimintaa harjoitusten aikana. Turva-agentti tarjoaa mahdollisuuden ottaa vastuuta koulun turvallisuudesta ja olla mukana kehittämässä turvallista ympäristöä kaikille kouluyhteisön jäsenille. Pääset vaikuttamaan koulun turvallisuussuunnitelmiin ja osallistumaan koulun turvaryhmän kokoontumisiin.

Opiskelijat oppivat ja syventävät tärkeitä elämänläheisiä taitoja, jotka auttavat heitä toimimaan rauhallisesti ja tehokkaasti, jos eteen tulee yllättäviä tilanteita. Turva-agentti ei ole vain teoriaa, vaan siinä pääsee tekemään käytännön töitä ja kehittämään omaa vastuuntuntoa ja ongelmanratkaisukykyä. Jos haluat olla osa koulun turvaverkostoa ja oppia tärkeitä taitoja, tämä valinnaisaine on juuri sinua varten!

Valinnaiset aineet 8.-9.lk

Näitä aineita opiskellaan kaksi tuntia viikossa kahden vuoden ajan. Tämä valinnainen jatkuu 8. luokan jälkeen 9.luokalla

Valinnainen on joko syventävä tai soveltava

Arviointi numeroarviointi

Opiskelu voi korottaa emoaineen arvosanaa

1. Ruokakulttuuri (syventävä)

Tällä valinnaiskurssilla tutustutaan niin suomalaiseen ruokaperinteeseen kuin kansainvälisiin ruokakulttuureihin. Kurssilla valmistetaan ruokia, jälkiruokia, leivonnaisia ja ateriakokonaisuuksia kalenterivuoden juhlat, teemat ja satokausiajattelu sekä ruokakulttuuri meillä ja muualla huomioiden. Vahvistetaan aiemmin opittuja tietoja ja taitoja sekä sovelletaan niitä käytäntöön. Tunneilla työskennellään niin yksin kuin yhteistyössä toisten kanssa. Kurssin aikana suunnitellaan ja toteutetaan myös omia ateriakokonaisuuksia. Opiskeltavia sisältöjä suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

2.DIY – do it yourself (syventävä)

Kurssilla ideoidaan ja toteutetaan omia käsityöprojekteja joko itsenäisesti tai tiimeissä. Käytetään uutta ja vanhaa materiaalia yhdistellen niitä uusilla ja innovatiivisilla tavoilla. Etsitään ideoita ja muokataan ja kehitellään niistä omia projekteja. Voidaan esimerkiksi valmistaa valmiskaavoja hyödyntäen ja muokaten juhla-asu kevään/kesän juhliin.

Kurssilla voidaan toteuttaa vanhojen vaatteiden ja tavaroiden uudistamista ja muodistamista. Tehdään vanhasta uutta ja käyttökelpoista. Mm. vanhat farkut, kauluspaidat ja neuleet saavat uuden elämän. Leikataan matonkuteita ja hyödynnetään niitä. Vieraillaan mahdollisuuksien mukaan kirpputorilla ja kierrätyskeskuksessa ja kaivellaan omia varastoja materiaalien löytämiseksi ja hankkimiseksi. Kurssilla voidaan tehdä oman huoneen/kodin sisustussuunnitelma ja toteuttaa siitä jotakin. Voidaan tehdä esimerkiksi matonkuteista tai sanomalehdistä koreja, pannunalusia, säilyttämiä, seinätekstiilejä, tyynyntäällisiä, tuolintäällisiä. Voidaan käyttää myös luonnonmateriaalia ja kierrätysmateriaaleja. Kurssi voi sisältää sekä pehmeiden että kovien materiaalien työstämistä ja käyttöä.

3.Palloillen (syventävä)

Pelataan yhdessä erilaisia palloilulajeja reilun pelin hengessä. Kertaillaan ja hiotaan jo opittuja tekniikoita ja opiskellaan myös eri lajeille ominaisia taktisia asioita. Lajivalikoima pyritään pitämään monipuolisena, myös oppilailla on mahdollisuus tässä vaikuttaa painotuksiin. Palloilun tunneilla pelataan paljon ja vahvistetaan siinä sivussa pelitaitojen ohessa myös fyysistä kuntoa.

Arvioinnissa korostuu lajitaitojen lisäksi oppilaan kyky huomioida toisia erilaisissa ryhmätilanteissa. Tärkeitä arvioitavia asioita ovat asennoituminen, halu kehittyä, toisten huomioonottaminen varsinkin joukkuelajeissa ja omat taidot eri palloilulajeissa.

4.Saksa

Oletko kiinnostunut kielistä ja haluat oppia Euroopan puhutuinta kieltä? Saksa on työelämässä kolmanneksi kysytyin kieli erityisesti kaupan ja tekniikan alalla. Matkustaessasi Keski- ja ItäEuroopassa saksa on hyödyllinen käyttökieli. Saksalaiset ovat myös kolmanneksi suurin turistiryhmä Suomessa, joten palveluammateissa on hyvä osata saksaa!

Opiskelun tavoitteena on oppia saksan kielen perusteet ja luoda pohjaa mahdollisille jatko-opinnoille. Tavoitteena on, että pystyt puhumaan, ymmärtämään ja kirjoittamaan saksaa, jota tarvitset arkielämän tilanteissa. Tunneilla harjoitellaan käytännön tilanteita monien suullisten ja kirjallisten harjoitusten avulla. Kielen opiskelun ohella tutustutaan myös saksalaiseen kulttuuriin.

5. Metallitekniikka (syventävä)

Opiskelussa painotetaan kokonaista käsityöprosessia. Kiinnitetään huomiota töiden ideointiin ja suunnitteluun. Harjoitellaan tuotesuunnittelua. Tutustutaan metallitekniikan materiaaleihin, työtapoihin ja laitteisiin mahdollisimman monipuolisesti. Harjoitellaan työtapoja ja valmistetaan tuotteita metallitekniikan keinoin. Käytetään sekä käsityökaluja että työstökoneita.

Käydään läpi metallin työstön ja työstötapojen teorianäkökulmaa ja tehdään erilaisia kokeiluja. Keskitytään turvalliseen työskentelyyn. harjoitellaan erilaisia tapoja työskentelyn dokumentoimiseen. Opetellaan tuntemaan tarpeeseen soveltuvia materiaaleja ja tekniikoita.

Arviointi määräytyy kokonaisen käsityöprosessin perusteella.

6.Tukioppilaat (soveltava)

Tuletko mukaan aktiiviseen ja iloiseen tukariporukkaamme? Kurssilla valmistut tukioppilaaksi ja toimit koulullamme tukioppilaana. Tukioppilaana ohjaat toisia oppilaita ja olet mukana tapahtumien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tukioppilastoiminnan tavoitteena on edistää kouluviihtyvyyttä, yhteisöllisyyttä, sekä turvallista ja kannustavaa ilmapiiriä koulussa. Kurssilla harjoitellaan sosiaalisia taitoja ja oman ilmaisun vahvistamista. Pelaamme ja leikimme sekä harjoittelemme pelien ja leikkien pitämistä muille ryhmille. Tukioppilaat toimivat koulumme apuna monessa ja heiltä edellytetään itseohjautuvuutta, reipasta asennetta, heittäytymistä ja joustavuutta. Tukioppilasvalinnaisaineeseen haluaville järjestetään haastattelut ennen valintaa valinnaisaineeseen. Tähän luottamustehtävään valitun tulee olla koulukäytökseltään esimerkillinen. Tukioppilaskurssista ja tukioppilaana toimimisesta saa todistukset, joista on varmasti hyötyä kesätöitä hakiessa.

7. Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys (soveltava)

Tutustut suomalaiseen luontoon, riista- ja kalalajeihin sekä kalastuksen, metsästyksen ja ampumaharrastuksen alkeisiin. Opiskelemme jokamiehen oikeuksia ja peruserätaitoja. Käymme kalastamassa, vierailemme ampumaradalla ja harjoittelemme erilaisia erätaitoja, kuten mm. tulen tekemistä. Halutessasi pääset mukaan hirvimetsälle. Otamme kaikessa huomioon kestävän kehityksen ja luonnonsuojelun.

8. Rennot maalarit (syventävä)

Rennot maalarit Nautiskellaan maalauksen eri tekniikoista ilman paineita. Tehdään värikokeiluja ja valmiita maalauksia. Kokeillaan eri maalaustekniikoita: kiinalaista tussimaalausta; vesiväri-, guassi- ja öljyvärimaalauksia. Tehdään temperamaalausvärejä itse värijauheista ja kananmunasta ja stencil-maalauksia eli maalataan spraymaaleilla itse tehtyjen sapluunojen avulla. Harjoitellaan digitaalista maalausta ipadeilla. Työskentelyn tavoitteena ilo ja rentoutuminen, luovuudesta ja flowsta nautiskelu taidetta tekemällä. Oppilaiden halutessa voidaan käydä maalausnäyttelyissä, perehtyä taiteen julkaisuun ja oman taidekäyttäjän luomiseen Instagramissa.

9. Bändisoitto (syventävä)

Kurssilla keskitytään soittamiseen, tavoitteena oppia bändissä soittamisen perusteita sekä syventää jo olemassa olevia taitoja. Musiikin erilaisiin tyyliin, aikakausiin, käsitteistöön sekä bändisoitossa tarvittavaan laitteistoon tutustutaan käytännön työskentelyn, eli musisoinnin keinoin. Kurssin aikana luodaan tavoitteellisesti monipuolista ohjelmistoa valinnaismusiikin opetussuunnitelman sekä koulun juhlien tarpeiden mukaan. Kurssiin sisältyy esiintymisiä koulun tilaisuuksissa.

KUMMUN KOULU LUKUVUOSI 2025–2026

Oppilas: _____ lk _____

7.luokka:

Valitse varsinainen valinta ruksilla (X), varavalinnat paremmuusjärjestyksessä 1,2

VALINNAISAINE	VALINTA
Kokeileva käsityö	
Tekninen työ	
Liikunta	
Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys	
Piirustus	
Upgrade your English!	
Bändisoitto	
Välipalat, arkiruoat ja leivontaa	
Luo oma peli	
Luova kirjoittaminen	

Oppilaan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

KUMMUN KOULU LUKUVUOSI 2025–2026

Oppilas: _____ lk _____

8. luokka:

Lyhyt taito- ja taideaine (TATA) ja lyhyt valinnainen

Valitse varsinainen valinta ruksilla (X). Varavalinnat paremmuusjärjestyksessä 1 ja 2.

LYHYT TATA 8.LK	VALINTA
Tekstiilityö (käsityö)	
tekninen työ (käsityö)	
kuvataide	
liikunta	
Musiikki	
Kotitalous	

Valitse varsinainen valinta ruksilla (X). Varavalinnat paremmuusjärjestyksessä 1 ja 2.

VALINNAISAINE LYHYT 8. LK	VALINTA
Leivonta	
Upgrade your English!	
Musateknologia	
Kuntoillen	
Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys	
Kokeileva käsityö	
Vuosi yrittäjänä	
Luo oma peli	
Savimestarit	
Luova kirjoittaminen	
Turva-agentit	

Oppilaan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

KÄÄNNÄ!

KUMMUN KOULU LUKUVUODET 2025-2027

Oppilas: _____ lk _____

8. ja 9.luokat:

TAIDE- JA TAITOAINEET (TATA) ja valinnaiset aineet 8.-9.luokille.

Opiskellaan kahden vuoden ajan 2h viikossa

Valitse varsinainen valinta ruksilla (X) varavalinnat 1 ja 2 paremmuusjärjestyksessä

TATA-AINE	VALINTA
Liikunta	
Tekninen työ (käsityö)	
Tekstiilityö (käsityö)	
Kuvataide	
Kotitalous	
Musiikki	

Valitse varsinainen valinta ruksilla (x) ja varavalinnat 1 ja 2 paremmuusjärjestyksessä

VALINNAISAINE	VALINTA
Ruokakulttuuri	
DIY-do it yourself	
Palloillen	
Saksa	
Metallitekniikka	
Tukioppilaat	
Suomen luonto, riistanhoito ja metsästys	
Rennot maalarit	
Bändisoitto	

Oppilaan allekirjoitus

Huoltajan allekirjoitus

KÄÄNNÄ!

